

ПРАФЕСІЯ ПАЧЫНАЕЦЦА

Апошнія тры дні мінулага тыдня прайшлі ў Мінску пад знакам Рэспубліканскага конкурсу маладых талентаў “Зорка ўзышла над Беларуссю”. Шэраг сталічных пляцовак прыкметліва ўдзельніцаў апошняга трэцяга тура творчага спаборніцтва адразу па адзнаці намінацый.

За ходам падзей пільна сачылі карэспандэнты Рэспубліканскага прэс-цэнтра конкурсу, які працуе на базе Рэдакцыйна-выдавецкай установы “Культура і мастацтва”. Прычым ухл рабіўся менавіта на аналіз тых нумароў і работ, што дайшлі да фіналу, узровень падрыхтоўкі маладых твораў, перспектывы далейшай працы з імі ў сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных установах.

Чым запомніўся фінал конкурсу “Зорка ўзышла над Беларуссю”? Сёння аналізуем намінацыі “Народныя спевы”, “Сучасны танец”, “Аўтарская песня” і “Фатаграфія”.

Рэспубліканскага
конкурсу
«Зорка
ўзышла
над
Беларуссю»
прэс-
цэнтр

Вам песню “ад галавы” ці “для розуму”?

Лаўрэаты Першай прэміі ў намінацыі “Народныя спевы” — ансамбль “Валачобнікі” (г. Мінск).

Уладальнікі народных галасоў на два дні “пасяліліся” ў канцэртнай зале Мінскага дзяржаўнага музычнага вучылішча імя М.І. Глінкі. У першы дзень з 27 канкурсантаў, кожны з якіх спяваў па дзве песні (адну з іх — акампаніравана, без акампанемента), журы адбрала 14. Тыя атрымалі магчымасць выступіць са славытым калектывам — Нацыянальным акадэмічным народным аркестрам Беларусі імя І.Жыновіча пад кіраўніцтвам народнага артыста краіны, прафесара Міхаіла Казінца.

У першым туры найскладаных абавязковых твораў, што, безумоўна, у той ці іншай ступені “выроўнівае” ніжнюю тэхнічную планку канкурсантаў.

Пакуль жа фінал конкурсу стаўся не столькі выяўленнем юных талентаў, колькі ацэнкай навучанасці яго ўдзельнікаў. Агульны ўзровень фіналістаў быў дастаткова высокі (і галасы ва ўсіх ёсць, і бляск у вачах, што сведчыць пра неадольнае жаданне спяваць, ды і само па сабе выкананне з аркестрам чаго вартае!), але конкурсу не хапала яркіх, адметных творчых асоб — звычайная праблема для апошняга часу, распаўсюджаная настолькі, што ўжо пачала прэтэндаваць на катэгорыю “вечных пытанняў”.

А што ж рэпертуар? Да яго, пагадзіцеся, бывае больш за ўсё пытанняў на эстрадных конкурсах. А як на конкурсе народных спеваў? Тым больш, тут, паводле ўмоў, выконваліся апрацоўкі не толькі народных песень, але і арыгінальных твораў. Так што без сумнеўных паводле мас-

волі аднатыпова, толькі з аднаго боку — на ўзроўні рэзкіх, крыклівых “прыгаворванняў”, камусці з удзельнікаў папросту не хапала густу. Разам з тым, заўважны быў часты зварот да не самых агульнавядомых фальклорных прыкладаў, ледзь не за кожнай песняй адчуваўся папярэдні працэс пошуку. А калі так, ён абавязкова прынясе поспех: мабыць, не адразу, але праз некаторы час — дакладна.

Журы вынесла свой вердыкт. Але цікава было пачуць каментарый дырыжора, бо яму давалося сутыкнуцца з канкурсантамі не толькі ў час выступлення, але і на рэпетыцыі.

— Сярод тых, каго журы вылучыла на фінальны этап конкурсу, — сказаў народны артыст Беларусі, прафесар Міхаіл Казінец — шмат таленавітых маладых людзей з гучнымі, свежымі галасамі. Большасць з іх не проста спявае, а літаральна жыве, дышае народнай песняй, мовай, народнай культурай. За кожным адчуваецца рэгіён, які ён прадстаўляе, бо на тым жа Лалесці — свае маўленне, іншыя інтанацыйныя асаблівасці. Дый увогуле, народныя песні — гэта такая скарбніца! У іх і веселасць, і трапны беларускі гумар, і сум, і жалба, і роздум... Можна знайсці ўсё: і для чулага сэрца, і для разумнай галавы, і для настрою — каб галава не балела. Толькі чэрпай ды чэрпай! А конкурсаў, дзе можна было б шырока паказаць беларускія, рускія, украінскія народныя песні не ў эстраднай апрацоўцы, а менавіта ў народнай манеры выканання, у нас не было. Сёння, вядома, некаторым замінала залішняе хваляванне: на рэпетыцыі яны выглядалі больш упэўнена і пераканаўча. Але гэты вопыт пойдзе ім на карысць. Хочацца верыць, што конкурс не завершыцца адно падвядзеннем вынікаў. Ён павінен жыць і развівацца. Бо толькі цяпер ён пачаў набіраць абароты і, галоўнае, інфармаванасць сярод патэнцыйных удзельнікаў. Адна справа — аб’ява аб конкурсе і водгук на яе. Зусім іншая — веданне таго, што такі конкурс існуе трывала. Гэта дае адпаведную “настройку”, дапамагае падрыхтавацца больш грунтоўна. Спаборніцтва, можна сказаць, стала выпрабаваннем і для нашага калектыву: усяго за 10 дзён было зроблена 28 аранжыровак! Не ўсе з іх прагучалі, бо журы дапусціла ў фінал толькі палову ўдзельнікаў другога тура, але, трэба спадзявацца, многія з гэтых “непраспяваных” песень будуць запатрабаваны ў нашай далейшай канцэртнай практыцы. І — на наступных такіх конкурсах!

Надзея БУНЦЭВІЧ

Працуе журы.

тацкіх якасцей опусаў, на жаль, не абышлося. Хаця, трэба аддаць належнае таленавітым і спрактыкаваным майстрам-аранжыроўчыкам аркестра (і найперш — знакамітаму Аляксандру Крамка): яны зрабілі ўсё магчымае і нават немагчымае, каб згладзіць некаторыя хібы, расквечыць песні інструментальнай каларыстыкай, прыгожымі падгалоскамі, парознаму “пафарбаваць” куплеты, каб надаць песням драматургічнае развіццё. Былі і такія прыклады “высокай песеннай класікі”, нібы “пазычаныя” з эстрадных конкурсаў, як “Жураўлі на Палессе ляцяць” Ігара Лучанка, “Каля Чырвонага касцёла” Леаніда Захлеўнага. Цудоўна прагучала “Прызнанне” Ларысы Мурашка: гэтая песня, трапна абраная Кацярынай Булатоўскай, дапамагла спявачцы напоўніць прадэманстраваць свой прыгожы, надзвычай “аб’ёмны” голас і выдатнае ўменне распараджацца ім. І, наадварот, некаторыя песні паказвалі голас да-

шая спроба надалей павінна ўдасканалвацца. Дык каго і што мы пачулі?

Склад удзельнікаў фінальнага тура адлюстроўваў агульнае прадстаўніцтва канкурсантаў гэтай намінацыі. На адным полюсе — адораныя школьнікі (паводле ўзроставага цэнзу — старшакласнікі). На другім — сапраўдныя прафесіяналы, якія пасля заканчэння профільнай навучальнай установы сталі (ці вось-вось стануць) маладымі спецыялістамі. На трэцім (быў і такі) — ансамблі, якія спаборнічалі не асобна, а разам з салістамі-вакалістамі. Сярод творчых згуртаванняў, зноў жа, не прадумеджаны падзел на студэнцкія калектывы і аматарскія.

Падобная сумесь юнакоў-навучэнцаў і ўжо вопытных, але маладых па ўзросце майстроў (праўда, часцей без з’яднання салістаў і калектываў у адну намінацыю) уласціва, здавалася б, любому сур’ёзнаму “даросламу” конкурсу выканаўцаў. Але там ёсць дадатковая ўмова — наяўнасць

Журы намінацыі “Аўтарская песня”.